

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Sensorikos sutrikimai	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): Dainius Mauricas Kitas / a (-i):	VU Šiaulių akademija Edukologijos institutas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomas

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Mišraus mokymosi	Rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Bendroji psichologija	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	54	79

Dalyko (modulio) tikslas		
Įgyti žinių apie sensorikos sutrikimus, jų priežastis ir pasekmes bei vaikų ugdymo specifiką, įgyti gebėjimą bendrauti su asmenimis, turinčiais sensorikos sutrikimų; komandinės veiklos, bendradarbiavimo grupėje, reflektavimo gebėjimų.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės paaiškinti regėjimo ir klausos jutimų svarbą, sutrikimų priežastis, klasifikaciją, sutrikusios regos ir klausos, bei kurėnregių mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius.	Mokslinės literatūros analizė, mokslinės literatūros apžvalgos pristatymas	Egzaminas
Gebės perskaityti Brailio raštu užrašytus žodžius ir skaitmenis.		
Pažins lietuvių gestų kalbos abėcėlę (daktilį) ir gebės daktiliu parodyti atskirus žodžius.		
Gebės nustatyti jutimų sutrikimo laipsnį ir įtaką ugdymosi ypatumams	Atvejo analizė, darbas grupėse, diskusija, informacijos paieškos užduotis, mokslinės literatūros analizė, mažų grupių konsultacijos, praktinės užduotys, problemų sprendimo užduotys	Rašto darbas – atvejo analizė
Gebės pritaikyti ugdymą, atsižvelgdami į individualius, socialinius, kultūrinius ir kt. skirtumus, specialiuosius ugdymosi poreikius.		
Gebės pastebėti ir vertinti individualią vaikų pažangą ir pasiekimus.		
Atsižvelgdami į individualius mokymosi ypatumus dėl sensorikos sutrikimų, gebės spręsti specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo problemas	Atvejo analizė, darbas grupėse, diskusija, informacijos paieškos užduotis, mokslinės literatūros analizė, mažų grupių konsultacijos, praktinės užduotys, problemų sprendimo užduotys	Pranešimo pristatymas
Gebės parinkti specialiąsias mokymo priemones, kompiuterines		

technologijas, techninės pagalbos priemonės, kurti saugią ir ugdymuisi palankią aplinką.		
Gebės kurti partnerystės ryšius su mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais).		
Gebės efektyviai bendradarbiauti grupės darbe, argumentuotai vertinti savo ir bendrakursių mokymosi pasiekimus, refleksyviai ir kritiškai analizuoti savo mokymosi patirtį	Darbas grupėse, diskusija, problemomis grįstas mokymas, veiklos refleksija	Veiklos refleksija

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos / E-mokymasis	Konsultacijos / E-mokymasis	Seminarai / E-mokymasis	Pratybos / E-mokymasis	Laboratoriniai darbai / E-mokymasis	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Vaikų sensorikos sutrikimai: regos ir klausos sutrikimai. Klausos sistemos apžvalga, regos sistemos apžvalga. Regos sistemos apžvalga. Regos ir klausos sutrikimų nustatymo galimybės. Klausos ir regos sutrikimai įtraukiojo ugdymo kontekste. Brailio raštas. Lietuvių gestų kalbos abėcėlė (daktilis).	4		2	2			8	8	Diskusija, informacijos paieškos užduotis, mokslinės literatūros analizė, mokslinės literatūros apžvalgos pristatymas
2. Regos sutrikimų įtaka vaiko raidai ir veiksniai, lemiantys specialiuosius ugdymosi poreikius.	2	1	1	2			6	10	Atvejo analizė, informacijos paieškos užduotis, mokslinės literatūros analizė
3. Klausos sutrikimų įtaka vaiko raidai ir veiksniai, lemiantys specialiuosius ugdymosi poreikius.	2	1	1	2			6	10	Atvejo analizė, Informacijos paieškos užduotis, mokslinės literatūros analizė
4. Kurčneregiai vaikai ir jų specialieji ugdymosi poreikiai.	2		1	2			5	8	Atvejo analizė, informacijos paieškos užduotis, mokslinės literatūros analizė
5. Regos sutrikimai ir jų priežastys, tyrimo būdai. Regos sutrikimų klasifikacija, kompensavimo galimybės. Specialiųjų mokymo priemonių, kompiuterinių technologijų ir techninės pagalbos priemonių įvairovė.	2		2	4			8	8	Darbas grupėse, mokslinės literatūros analizė, problemų sprendimo užduotys
6. Klausos sutrikimai ir jų priežastys, tyrimo būdai. Klausos sutrikimų klasifikacija, kompensavimo galimybės. Specialiųjų mokymo priemonių, kompiuterinių technologijų ir techninės pagalbos priemonių įvairovė.	2		1	2			5	8	Darbas grupėse, mokslinės literatūros analizė, problemų sprendimo užduotys
7. Įtraukiojo ugdymo pedagoginių prielaidų sudarymas sutrikusios regos vaikams.	2		1	2			5	9	Rašto darbo ir jo pristatymo rengimas, , darbas grupėse, mokslinės

									literatūros analizė, diskusijos	
8.Įtraukiojo ugdymo pedagoginių prielaidų sudarymas sutrikusios klausos vaikams.	2		2	2				6	9	Rašto darbo ir jo pristatymo rengimas darbas grupėse, mokslinės literatūros analizė, diskusija
9.Įtraukiojo ugdymo pedagoginių prielaidų sudarymas kurčneregiamis vaikams.	2		1	2				5	9	Rašto darbo ir jo pristatymo rengimas, darbas grupėse, mokslinės literatūros analizė, diskusija
Iš viso	20	2	12	20				54	79	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje seminarų metu	20	Semestro metu	2 balai: aktyviai dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus, formuluoja problemas ir klausimus, teikia kritinių pastabų; 1 balas: dalyvauja diskusijose, atsako į užduodamus klausimus; 0 balų: beveik nedalyvauja diskusijoje arba praleido daugiau nei 1/3 seminarų
Rašto darbas – atvejo analizė (15 psl.)	30	iki gruodžio 1 d.	Vertinami šie darbo aspektai: Darbo struktūra ir apimtis: rašto darbo struktūra aiški ir logiška, yra visos reikiamos dalys (įvadas, kur pristatoma tema, tikslai, uždaviniai, metodai, empirinė medžiaga; dėstymas, kur pateikiama empirinės medžiagos analizė ir interpretacija; išvados), darbas yra tinkamos apimties (0,5 balo); Analizė ir išvados: analizė labai išsami, išvados pagrįstos, formuluojamos remiantis empirine medžiaga (2 balai); jei analizė atlikta, bet nėra išsami, išvados ne visada pagrįstos, skiriamas 1 balas, už paviršutinišką analizę balai neskiriami. Mokslinis stilius ir tyrimo kultūra: tinkamai elgiamasi su šaltiniais ir citatomis; formuluotės ir stilius atitinka mokslinio darbo reikalavimus (0,5 balo). Įvertinimas nepateikus rašto darbo – 0 balų.
Pranešimo pristatymas (15 min.)	20	Semestro metu paskirtu laiku	Vertinami šie pranešimo aspektai: Pranešimo struktūra ir apimtis: pranešimo struktūra aiški ir logiška, yra visos reikiamos dalys (įvadas, kur pristatoma tema, tikslai, uždaviniai, problema; pranešimo turinio pristatymas, kur pateikiama empirinės medžiagos analizė ir interpretacija; išvados), pranešimas yra tinkamos trukmės, (0,5 balo); Analizė ir išvados: analizė labai išsami, išvados pagrįstos, formuluojamos remiantis empirine medžiaga (2 balai); jei analizė atlikta, bet nėra išsami, išvados ne visada pagrįstos, skiriamas 1 balas, už paviršutinišką analizę balai neskiriami. Mokslinis kalbėjimo stilius ir tyrimo kultūra: pristatymo metu naudojamas tinkamas žodynas tinkamai pasirinkti ir interpretuojami šaltiniai; formuluotės ir stilius atitinka mokslinio pranešimo reikalavimus (0,5 balo). Įvertinimas nepristačius pranešimo – 0 balų.
Egzaminas	30	Sausio mėn.	Testas. Išlaikytas testas ir surinkta ne mažiau 50 proc. numatytų balų. Testą sudaro 30 klausimų su atsakymų pasirinkimo galimybe.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Nieman, S., Jacob, N.	2016	<i>Pagalba akliesiems vaikams. Šeimos ir bendruomenės pagalba sutrikusių regą turintiems vaikams</i>		Lietuvos aklųjų biblioteka https://www.labiblioteka.lt/doclib/w5jyolp9vpxwupunarq51ckt3d232qs3
Zuidhoek, S.	2020	<i>CVI in the Picture When the Brain is the Cause of Visual Impairment in Children.</i>		https://www.visio.org/visio.org/media/Visio/Downloads/book-cvi-in-the-picture-royal-visio.pdf
Schuhmacher, H.	2017	<i>Vision and Learning, M. D.</i>		Lietuvos aklųjų biblioteka
Bruin, M., Ohna, S. E.	2015	Negotiating reassurance: parents' narratives on follow-up after cochlear implantation	<i>European Journal of Special Needs Education, 30(4), 518-534</i>	https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/08856257.2015.1046741?journalCode=rejs20
Vanagienė, J. (Sud.)	1999	<i>Kurčias vaikas šeimoje.</i>		Vilnius: Charibdė
Adomavičius A., Ališauskas A., Jasiūnas A., Rainienė I., Šapalienė O.	1995	<i>Lietuviškų gestų žodynėlis</i>		Vilnius. Lietuvos kurčiųjų draugijos respublikinė valdyba
Papildoma literatūra				
Xuan, B., Li, P., Zhang, A. & Yang, L.	2018	Decision-Making in Adolescents with Profound Hearing Loss	<i>The Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 23(3), 219–227</i>	https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29635343/
Janssen, M., Rodbroe, I.	2019	<i>Komunikacija ir įgimta kurčneregystė. Kontaktas ir socialinė sąveika</i>		Vilnius: Kriventa
Levickienė, J., Šilaikienė, I.	2022	<i>Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo klausos sutrikimą ar kochleatinius implantus turintiems mokiniams</i>		Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Rekomendacijos klausos sutrikimą ar kochleatinius implantus turintiems mokiniams
Taurienė, D. (Reng.)	2022	<i>Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo įgimtą kurčneregystę turintiems mokiniams.</i>		Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Kurcneregyste.pdf (emokykla.lt)
Taurienė, D., Meškuotienė, Š. (Reng.)	2022	<i>Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo regos sutrikimą turintiems mokiniams.</i>		Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. Rega.pdf (emokykla.lt)